

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2021)0019

Viimeisimmät tapahtumat Venezuelan kansalliskokouksessa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 21. tammikuuta 2021 viimeisimmistä tapahtumista Venezuelan kansalliskokouksessa (2021/2508(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venezuelasta ja erityisesti 31. tammikuuta 2019 Venezuelan tilanteesta¹, 16. tammikuuta 2020 Venezuelan tilanteesta kansalliskokouksen uuden puhemiehen ja puhemiestön laittoman valinnan jälkeen (parlamentaarinen vallankaappaus)² ja 10. heinäkuuta 2020 Venezuelan humanitaarisesta tilanteesta ja muuttoliike- ja pakolaiskriisistä³ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 6. tammikuuta 2021 ja 7. joulukuuta 2020 antamat julkilausumat Venezuelasta ja 6. joulukuuta 2020 pidetyistä kansalliskokouksen vaaleista sekä tiedottajan 4. ja 16. kesäkuuta 2020 antamat aiemmat julkilausumat Venezuelan viimeaikaisista tapahtumista,
- ottaa huomioon kansainvälisen kontaktiryhmän 8. joulukuuta 2020 antaman julkilausuman Venezuelan kansalliskokouksen vaaleista, jotka pidettiin 6. joulukuuta 2020, sen 16. kesäkuuta 2020 antaman julkilausuman, jossa hylättiin laittomina korkeimman oikeuden vahvistamat nimitykset uuden kansallisen vaalineuvoston johtajistoon, sekä sen 24. kesäkuuta 2020 antaman julkilausuman Venezuelan pahenevasta poliittisesta kriisistä,
- ottaa huomioon Liman ryhmän viimeaikaiset julkilausumat ja erityisesti sen 5. tammikuuta 2021 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan 11. kesäkuuta 2020 antaman lausuman hyökkäyksistä Venezuelan kansalliskokousta vastaan,
- ottaa huomioon demokratiatuki- ja vaalikoordinoitiryhmän puheenjohtajien 2. joulukuuta 2020 antaman julkilausuman Euroopan parlamentin kieltäytymisestä tunnustamasta Venezuelassa 6. joulukuuta 2020 pidettyjä parlamenttivaaleja,

¹ EUVL C 411, 27.11.2020, s. 185.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0013.

³ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0193.

- ottaa huomioon Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerin äskettäiset julkilausumat Venezuelan tilanteesta,
  - ottaa huomioon Venezuelan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2017/2074 muuttamisesta 29. kesäkuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2020/898¹, jolla lisättiin 11 johtavaa venezuelalaista viranhaltijaa luetteloon henkilöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä,
  - ottaa huomioon Venezuelan bolivariaanista tasavaltaa käsittelevän YK:n riippumattoman kansainvälisen selvitysvaltuuskunnan ensimmäisen raportin, joka julkaistiin 16. syyskuuta 2020,
  - ottaa huomioon 26. toukokuuta 2020 pidetyn kansainvälisen avunantajien konferenssin solidaarisuuden osoittamiseksi Venezuelan pakolaisia ja muuttajia kohtaan Latinalaisessa Amerikassa ja Karibialla,
  - ottaa huomioon Venezuelan perustuslain,
  - ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,
  - ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen 14. joulukuuta 2020 julkaistun raportin alustavista tutkintatoimista (”Preliminary Examination Activities (2020) – Venezuela I”),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Venezuelassa 6. joulukuuta 2020 järjestetyissä laittomissa parlamenttivaaleissa ei noudatettu uskottavan prosessin kansainvälisiä vähimmäisvaatimuksia eikä kunnioitettu poliittista moniarvoisuutta, demokratiaa, avoimuutta eikä oikeusvaltioperiaatetta; ottaa huomioon, että äänestysprosentti oli erittäin alhainen, joten Venezuelan kansan voidaan ilmiselvästi todeta torjuneen vaalit; ottaa huomioon, että Venezuelan demokraattiset voimat sopivat yksimielisesti, etteivät ne osallistu tähän vaalifarssiin; ottaa huomioon, että 27 poliittista puoluetta, mukaan lukien neljä suurinta oppositiopuoluetta Voluntad Popular, Primero Justicia, Acción Democrática ja Un Nuevo Tiempo, allekirjoitti sopimuksen; ottaa huomioon, että vaalit eivät täyttäneet Venezuelan lainsäädännössä asetettuja ehtoja;
- B. ottaa huomioon, että kansainvälinen yhteisö, johon kuuluvat Euroopan unioni, kansainvälinen kontaktiryhmä, Liman ryhmä ja Yhdysvallat, torjui parlamenttivaalien pitämisen vuonna 2020, koska vapaisiin ja oikeudenmukaisiin vaaleihin ei ollut minkäänlaisia edellytyksiä, eikä ole tunnustanut tämän vaaliprosessin tuloksia lainmukaisiksi tai Venezuelan kansan tahtoa edustaviksi; ottaa huomioon, että nämä laittomat vaalit ovat kaventaneet maan demokratian toimintamahdollisuudet lähes olemattomiin ja asettaneet merkittäviä esteitä Venezuelan poliittisen kriisin ratkaisemiselle;
- C. ottaa huomioon, että vuonna 2015 valittu laillinen kansalliskokous, jonka puhemiehenä toimii Juan Guaidó, antoi 26. joulukuuta 2020 lain, jolla sen perustuslaillista ja

---

¹ EUVL L 205 I, 29.6.2020, s. 6.

hallinnollista mandaattia jatketaan vuodella, kunnes Venezuelassa voidaan järjestää vapaat, oikeudenmukaiset, todennettavat ja demokraattiset vaalit;

- D. ottaa huomioon, että 13. kesäkuuta 2020 laitton korkein oikeus nimitti kansalliseen vaalineuvostoon uusia jäseniä ilman minkäänlaista oikeudellista toimivaltaa tällaisten nimitysten tekemiseen; ottaa huomioon, että Venezuelan perustuslain 187 ja 296 pykälän mukaan nämä nimitykset kuuluvat ainoastaan Venezuelan kansan demokraattisesti valitseman kansalliskokouksen yksinomaiseen toimivaltaan; ottaa huomioon, että kansainvälinen yhteisö ei ole tunnustanut mitään näiden laittomien elinten yksipuolisesti tekemää päätöstä; ottaa huomioon, että näistä päätöksistä vastuussa olevat viranhaltijat on myös sisällytetty neuvoston pakoteluetteloon;
- E. ottaa huomioon, että heinäkuussa 2020 Michelle Bachelet'n johtama YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto totesi, että korkeimman oikeuden päätökset heikentävät mahdollisuuksia luoda edellytyksiä demokraattisille ja uskottaville vaaliprosesseille ja että näillä oikeuden päätöksillä nimitetään uusia jäseniä kansallisen vaalineuvoston johtajistoon ilman kaikkien poliittisten voimien suostumusta;
- F. ottaa huomioon, että Nicolas Maduro anasti 10. tammikuuta 2019 laittomasti ja vastoin perustuslaillista järjestystä presidentin toimivallan itselleen korkeimman oikeuden edessä;
- G. ottaa huomioon, että 23. tammikuuta 2019 Venezuelan perustuslain 233 pykälän mukaisesti kansalliskokouksen laillisesti ja demokraattisesti valitsema puhemies Juan Guaidó vannoi valan, jolla hänestä tuli Venezuelan väliaikainen presidentti;
- H. ottaa huomioon, että EU ja Euroopan parlamentti ovat toistuvasti vaatineet demokratian ja oikeusvaltion palauttamista Venezuelaan uskottavan poliittisen prosessin avulla; ottaa huomioon, että Nicolás Maduro on julkisesti torjunut mahdollisuuden järjestää kiireellisesti vapaat, oikeudenmukaiset, avoimet, osallistavat ja uskottavat presidentin-, parlamentti- ja paikallisvaalit vastauksena varapuheenjohtajan / korkean edustajan, kansainvälisen kontaktiryhmän ja parlamentin pyyntöön;
- I. ottaa huomioon, että parlamentti tunnusti 31. tammikuuta 2019 antamassaan päätöslauselmassa Juan Guaidón Venezuelan bolivariaanisen tasavallan lailliseksi väliaikaiseksi presidentiksi Venezuelan perustuslain mukaisesti;
- J. ottaa huomioon, että 25 jäsenvaltiota 27:stä on tunnustanut Juan Guaidón maan ainoaksi legitiimiksi väliaikaiseksi presidentiksi, kunnes demokratian palauttamiseksi järjestetään uudet vapaat, avoimet ja uskottavat presidentinvaalit; ottaa huomioon, että monet muut demokraattiset valtiot ovat tehneet samoin;
- K. ottaa huomioon, että neuvosto jatkoi 12. marraskuuta 2020 rajoittavien toimenpiteiden soveltamista 14. marraskuuta 2021 asti; ottaa huomioon, että näihin toimenpiteisiin sisältyi aseiden ja sisäisiin tukahduttamistoimiin tarkoitettujen tarvikkeiden vientikielto sekä 36 venezuelalaisjohtajan ja korkean virkamiehen matkustuskielto ja varojen jäädyttäminen;
- L. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti myönsi vuonna 2017 Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon Venezuelan demokraattiselle oppositiolle ja poliittisille vangeille;

- M. ottaa huomioon, että covid-19 on pahentanut entisestään Venezuelan jo nyt kriittistä tilannetta; ottaa huomioon, että terveydenhuoltojärjestelmän romahtaminen, hyperinflaatio, paha elintarvike- ja lääkepula ja vaikea humanitaarinen kriisi ovat pakottaneet ainakin kuudesosan väestöstä lähtemään maasta eli yli viisi ja puoli miljoonaa venezuelalaista on lähtenyt maasta vuoden 2020 loppuun mennessä;
- N. ottaa huomioon, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjänvirasto ilmoitti 14. joulukuuta 2020 ennen alustavaa raporttiaan, käytettävissään olevien tietojen yksityiskohtaisen arvioinnin ja analysoinnin jälkeen, että on perusteltua uskoa, että Venezuelan hallitusta tukevat siviiliviranomaiset, asevoimien jäsenet ja yksityishenkilöt ovat vastuussa ”ihmisryhmään tai yhteisöön poliittisista syistä kohdistetuista vangitsemisista, kidutuksesta, raiskauksista ja/tai muusta seksuaalisesta väkivallasta ja vainosta, ja ne ovat saattaneet syyllistyä erittäin vakaviin rikoksiin ihmisyyttä vastaan”; ottaa huomioon, että asiasta tehdään lopullinen päätös vuoden 2021 alkupuoliskolla; ottaa huomioon, että Venezuelan bolivariaanista tasavaltaa käsittelevä YK:n riippumaton kansainvälinen selvitysvaltuuskunta raportoi 16. syyskuuta 2020, että hallitus ja hallinnon turvallisuusjoukot olivat presidentti Maduron ja joidenkin hänen ministereidensä tietien syyllistyneet rikoksiin ihmisyyttä vastaan, teloitukset ja kidutus mukaan luettuina, ja totesi, että Venezuelan valtio on saatettava vastuuseen laittomista teloituksista, tahdonvastaisista katoamisista, mielivaltaisista pidätyksistä ja kidutuksesta vastuussa olevat henkilöt ja estettävä tämänkaltaisten tekojen toistuminen;
- O. ottaa huomioon, että CASLA-instituutin 14. tammikuuta 2021 julkaisemassa viimeisimmässä raportissa esitetään näyttöä hallinnon toteuttamien järjestelmällisten tukahduttamistoimien ja jatkuvien ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten strategisesta suunnittelusta ja tuodaan esiin uusia kidutuksen muotoja, laittomien salaisten pidätys- ja kidutuskeskusten yleistyminen sekä muiden valtioiden osallisuus tällaisiin rikoksiin yllyttämiseen ja niiden toteuttamiseen; ottaa huomioon, että kyseisessä raportissa korostetaan myös epäinhimillisiä olosuhteita, joissa poliittisia vankeja pidetään maan alla, joissa heitä altistetaan jatkuvalla fyysiselle ja psykologiselle kidutukselle ja jotka eivät täytä vankien kohtelua koskevia vähimmäissääntöjä, jotka Genevessä vuonna 1955 kokoontunut ensimmäinen rikosten ehkäisemistä ja rikosten tekijöiden kohtelua pohtinut YK:n kokous antoi ja jotka talous- ja sosiaalineuvosto hyväksyi 31. heinäkuuta 1957 antamassaan päätöslauselmassa 663 C (XXIV) ja 13. toukokuuta 1977 antamassaan päätöslauselmassa 2076 (LXII);
- P. ottaa huomioon, että pemonien alkuperäiskansaan kuuluva poliittinen vanki Salvador Franco kuoli sairautteen venezuelalaisessa vankilassa 3. tammikuuta 2021 saamatta minkäänlaista lääkinnällistä hoitoa, vaikka hänellä oli marraskuusta 2020 lähtien ollut sairaalaan siirtämistä koskeva tuomioistuimen määräys, jota ei noudatettu;
- Q. ottaa huomioon, että hallitus on 5. tammikuuta 2021 lähtien voimistanut hyökkäyksiä ja vainoa maassa edelleen olevia muutamia vapaita ja riippumattomia tiedotusvälineitä vastaan ja takavarikoinut niiden varat ja työvälineet ja pakottanut ne lopettamaan toimintansa välittömästi;
- R. ottaa huomioon, että uutisraporttien ja ihmisoikeusaktivistien mukaan ainakin 23 ihmistä sai surmansa äskettäin poliisiin ja jengien välisessä yhteenotossa Venezuelan pääkaupungissa Caracasissa, ja samalla hallitukseen kohdistuu kansainvälisiä selvityksiä ja tutkimuksia turvallisuusjoukkojen toteuttamien surmien johdosta;

1. toistaa, että niin kauan kuin Venezuelassa ei pidetä aidosti vapaita, uskottavia, osallistavia, avoimia ja täysin demokraattisia vaaleja, se pitää joulukuussa 2015 valittua kansalliskokousta, sen puhemiestä Juan Guaidóta ja myös Juan Guaidón johtamaa valtuutettua komissiota, jotka edustavat Venezuelan kansan viimeisintä vaaleissa antamaa vapaan tahdon ilmausta, Venezuelan ainoana legitiiminä demokraattisena poliittisena edustuselimenä; kehottaa myös neuvostoa ja jäsenvaltioita tunnustamaan yksiselitteisesti vuonna 2015 valitun Venezuelan legitiimin kansalliskokouksen toiminnan perustuslain mukaisen jatkamisen sekä Juan Guaidón aseman Venezuelan legitiiminä väliaikaisena presidenttinä;
2. pitää valitettavina 6. joulukuuta 2020 vilpillisen vaaliprosessin tuloksena järjestettyjä laittomia parlamenttivaaleja eikä hyväksy niitä, ja toistaa, että vaaliprosessi ei täyttänyt kansainvälisesti hyväksytyjä edellytyksiä ja normeja eikä ollut Venezuelan lakien mukainen, se ei ollut vapaa eikä oikeudenmukainen eikä edustanut Venezuelan kansan tahtoa; ei tunnusta näiden epädemokraattisten vaalien pohjalta 5. tammikuuta 2021 perustetun vilpillisen kansalliskokouksen legitimitettä eikä laillisuutta;
3. toistaa, että ainoa kestävä ratkaisu Venezuelan monitahoiseen kriisiin, joka vaikuttaa koko alueeseen, on poliittinen, rauhanomainen ja demokraattinen etenemistapa, johon kuuluvat uskottavat, osallistavat, vapaat, oikeudenmukaiset ja avoimet presidentin-, parlamentti-, alue- ja paikallisvaalit, joissa noudatetaan kansainvälisiä normeja ja taataan tasapuoliset toimintaedellytykset ja kaikkien poliittisten puolueiden esteetön osallistuminen ja jotka järjestetään puolueettoman kansainvälisen tarkkailun alaisina;
4. ilmaisee myötätuntonsa ja täyden tukensa Venezuelan kansalle, joka kärsii vakavan humanitaarisen ja poliittisen kriisin vaikutuksista, joita covid-19-pandemia tällä hetkellä pahentaa; kiinnittää huomiota hälyttävään muuttoliikekriisiin ja sen heijastusvaikutuksiin koko alueella ja antaa tunnustusta naapurimaiden ponnistuksille ja solidaarisuudelle;
5. pyytää vapauttamaan ehdoitta ja välittömästi Venezuelassa olevat yli 350 poliittista vankia, joiden määrän Foro Penal Venezolano ja Amerikan valtioiden järjestö ovat vahvistaneet;
6. muistuttaa velvollisuudesta kunnioittaa ja suojella ihmisoikeuksia kaikilta osin Venezuelassa, ja aikoo pysyä erityisen valppaana tukahduttamistoimien varalta, varsinkin siltä osin kuin ne kohdistuvat demokraattisten voimien jäseniin; tuomitsee lainvastaisesti muodostetun kansalliskokouksen varapuhemiehen Iris Varelan uhkaukset, joiden mukaan hän aikoo määrätä opposition jäseniä ja presidentti Juan Guaidón pidätettäväksi ja asetettaviksi syyteeseen, heidän omaisuutensa takavarikoitavaksi ja heidän kansalaisuutensa menetettäväksi;
7. tuomitsee hallituksen viimeisimmät sananvapauteen kohdistamat tukahduttamistoimet ja sellaisten sanomalehtien ja tiedotusvälineiden sulkemisen, jotka eivät ole poliittisesti Maduron hallinnon puolella;
8. suhtautuu myönteisesti neuvoston äskettäiseen, 29. kesäkuuta 2020 antamaan päätökseen ulottaa kohdennetut pakotteet koskemaan 11:tä uutta henkilöä, mikä ei vahingoita Venezuelan väestöä, ja kehottaa vahvistamaan ja laajentamaan näitä pakotteita välittömästi; katsoo, että EU:n viranomaisten on tämän vuoksi rajoitettava luettelossa olevien henkilöiden ja heidän lähiomaistensa liikkumisvapautta, jäädytettävä heidän varansa ja peruutettava heidän viisuminsa; kehottaa lisäksi kieltämään

välittömästi Venezuelasta peräisin olevan verikullan kaupan ja liikkeeseen laskemisen EU:ssa;

9. toistaa, että on tärkeää jatkaa tiivistä yhteistyötä kansainvälisten liittolaisten, etenkin Yhdysvaltojen uuden hallinnon ja Liman ryhmän kanssa, jotta voidaan vahvistaa laajamittaisia kansainvälisiä diplomaattisia toimia demokratian, oikeusvaltion ja vaurauden palauttamiseksi Venezuelan kansalle; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja neuvostoa koordinoimaan Yhdysvaltojen ja Liman ryhmän kanssa korkean tason politiikkaa, jotta voidaan edistää kattavampaa strategista lähestymistapaa kansainvälisiin diplomaattisiin toimiin ja arvioida perusteellisesti Venezuelan uudelleen kärjistyvää tilannetta;
10. kehottaa laillista kansalliskokousta ja sen puhemiestä Juan Guaidóta varmistamaan täyden avoimuuden varojen hallinnoinnissa täyden vastuuvollisuuden takaamiseksi;
11. muistuttaa, että Venezuelan kriisi on maailman alirahoitetuin, ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä noudattamaan rahoitussitoumuksiaan ja maksamaan Venezuelan humanitaariseen kriisiin sidotut määrät avunantajien konferenssissa sovitulla tavalla;
12. tukee täysin Kansainvälisen rikostuomioistuimen tutkintaa Venezuelan hallinnon toteuttamista laajamittaisista rikoksista ja tukahduttamistoimista; kehottaa Euroopan unionia tukemaan Kansainvälisen rikostuomioistuimen sopimusvaltioiden aloitetta tutkinnan käynnistämiseksi Maduron hallinnon väitetyistä rikoksista ihmisyyttä vastaan, jotta syylliset saadaan vastuuseen;
13. tukee voimakkaasti YK:n pääsihteerin vaatimusta suorittaa riippumaton ja perusteellinen tutkinta todetuista surmista aiemmin hyväksytyjen YK:n päätöslauselmien mukaisesti;
14. kehottaa perustamaan Euroopan parlamentin jäsenten ja kansalliskokouksen valtuutetun komission demokraattisesti valittujen edustajien välisen yhteysryhmän helpottamaan säännöllistä yhteydenpitoa ja vuoropuhelua Venezuelan demokraattisten voimien kanssa;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Venezuelan bolivariaanisen tasavallan lailliselle väliaikaiselle presidentille Juan Guaidólle ja kansalliskokoukselle, Liman ryhmään kuuluvien maiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan unionin ja Latalaisen Amerikan parlamentaarille edustajakokoukselle ja Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille sekä YK:n pääsihteerille.